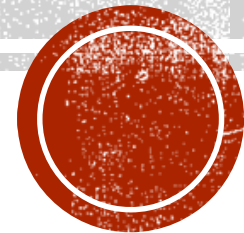

ALLE 1-VUOTIAAN LAPSEN KOTITAPATURMAVAARAT JA NIIDEN EHKÄISY

Opinnäytetyön toiminnallinen osuus

Tekijät: Sallamaari Pekkanen & Jonna Salmi

HAMK, Lahdensivu, Hoitotyö: Sairaanhoidtaja

PUTOAMISET, KAATUMISET JA MUUT ULKKOISET VAMMAT

TAPATURMAVAARA: Portaikko on alle 1-vuotiaalle vaarallinen paikka. Alle 1-vuotias ei osaa vielä kulkea turvallisesti yksin portaikossa. Kaatumisista ja putoamisista voi aiheutua lapselle monenlaisia vammoja, kuten haavoja, murtumia ja jopa aivotärähdys. Alle 1-vuotiailla yli 40 % sairaalahoitoon johtavista tapaturmista aiheutuu putoamisista ja kaatumisista. Putoamiset ja kaatumiset ovat suurin syy lasten ensiapukäynteihin.

ENNALTAEHKÄISY: Aseta portaikkoon portti lapsen turvaksi. Lasta ei saa päästää portaikkoon yksin. Opetelkaa portaissa kulkemista yhdessä, kun sen aika on.

PUTOAMISET, KAATUMISET JA MUUT ULKKOISET VAMMAT

TAPATURMAVAARA:

Seisomaannousua harjoitellessa pieni lapsi voi kaatuessaan tai horjahtaessaan lyödä päänsä pöydänkulmaan. Tästä voi aiheutua lapselle kipua, ruhjeita, haavoja, verenvuotoa ja jopa aivotärähdys.

ENNALTAEHKÄISY: Tapaturman välttämiseksi, voi pöydänkulmiin ja muihin teräväkulmaisiin ja teräväreunaisiin huonekaluihin asettaa suojuksen.

PALOVAMMAT JA SÄHKÖTAPATURMAT

TAPATURMAVAARA: Euroopan unionissa palovammat ovat neljänneksi suurin lasten kuolemaan johtanut tapaturma. Kun lapsi oppii seisomaan tukea vasten, voi hän tällöin ylettää kurkottamaan kattilankahvoihin. Tapaturmariskinä on, että kattila tipahtaa liedeltä alas ja lapsi saa kuumaa/kiehuvaa ainetta päälle. Tapaturma voi aiheuttaa palovammoja lapselle. Pienet lapset ovat erityisen alttiita palovammoille ohuemman ihonsa vuoksi ja jo 60 asteinen vesi voi polttaa lapsen ihoa jopa kolmessa sekunnissa. Suurin syy palovammojen syntymisille on valvonnan puute

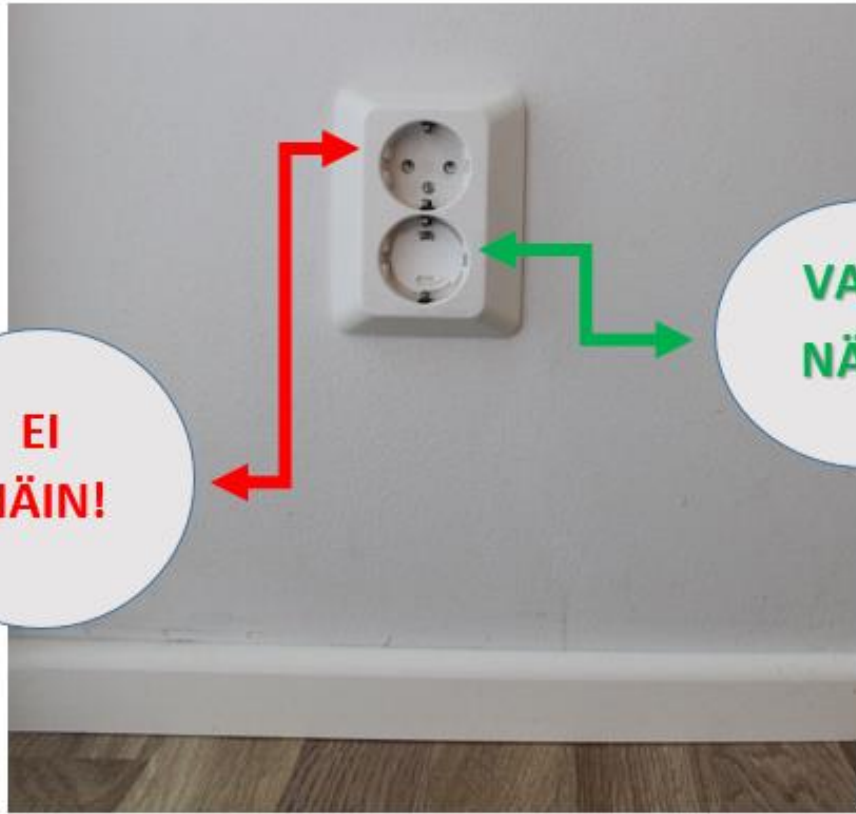
ENNALTAEHKÄISY: Aseta kattilankahvat seinään päin, jotta lapsi ei yletä ottamaan niistä kiinni. Älä jätä lasta valomatta keittiöön tai muualle missä on mahdollisten palovammojen vaara. Pidä lapsi poissa uunin ja lieden luota. Suojaritilä on myös hyvä keino palovammojen ennaltaehkäisemiseksi.

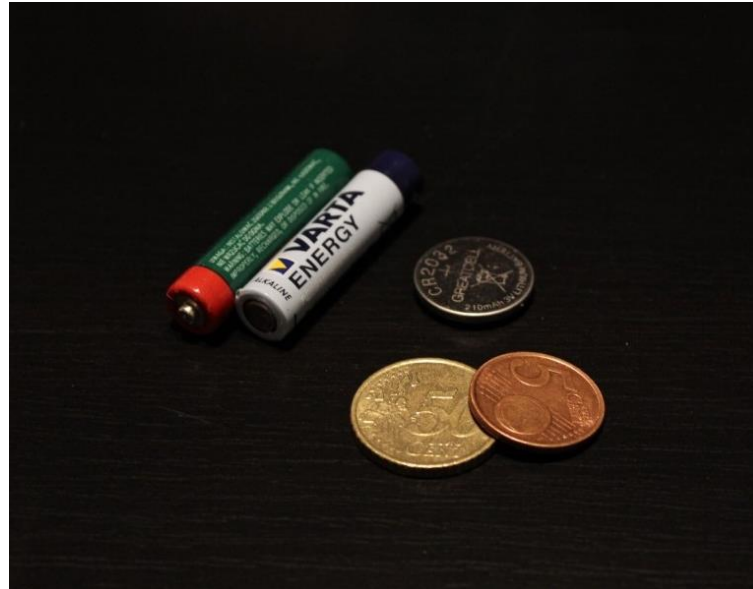
PALOVAMMAT JA SÄHKÖTAPATURMAT

TAPATURMAVAARA: Lapsi voi saada kovan ja kohtalokkaan sähköiskun pistorasiasta. Nykyisin pistorasiat ovat tehty turvallisiksi ja useimmiten sähkötapaturmat johtuvat viallisista sähkölaitteista ja niiden varomattomasta käytöstä. Pistorasian reiät näyttävät joidenkin silmissä kasvoilta ja se voi kiinnostaa erityisesti pieniä lapsia. Sähköisku voi aiheuttaa palovammoja, hengityshäiriöitä, sydämen rytmihäiriöitä ja jopa sydäninfarktin.

ENNALTAEHKÄISY: Suojaa pistorasiat helposti asennettavilla pistorasiansuojilla. Hävitä rikkiäiset ja vialliset sähkölaitteet ja -johdot.

VIERASESINETAPATURMAT

TAPATURMAVAARA: Suurin osa alle 1-vuotiaiden tapaturmaisista kuolemista johtuu tukehtumisesta, sillä pieni lapsi tutustuu maailmaan laittamalla kaiken suuhunsa. Suomessa yleisin nielty esine on kolikko. Salakavalampia nieltyjä esineitä ovat paristot. Paristot eivät välttämättä aiheuta tukosta, mutta voivat ruokatorveen juuttuessaan syövyttää, aiheuttaa palovammoja ja kuoliota.

ENNALTAEHKÄISY: Pidä pienet hengitysteitä tukkivat esineet lapsen ulottumattomissa.

VIERASESINETAPATURMAT

TAPATURMAVAARA: Kodin kaapit ja laatikostot voivat sisältää paljon lapselle vaarallisia esineitä ja asioita. Vaarallisia esineitä kotona ovat muun muassa useat työkalut, sakset, ompeluvälineet, veitset, narut ja muovikassit. Pieniä lapsia kiinnostaa kaapit ja laatikot sekä niiden sisältö.

VIERASESINETAPATURMAT

ENNALTAEHKÄISY: Laatikoihin voi asettaa muun muassa kuvanmukaisia erityissulkimia joiden toimesta laatikkoa ei saa pelkästään vetämällä auki, vaan koukkua pitää samalla painaa alaspäin, jotta laatikko aukeaa. Pieni lapsi ei osaa vielä käyttää tällaista mekanismia. Laatikot voi lukita myös muihin keinoihin, kuten esimerkiksi laittaa laatikon vetimien läpi harjanvarren tai pitkän kenkälusikan.

VIERASESINETAPATURMAT

TAPATURMAVAARA: Suurin osa alle 1-vuotiaiden tapaturmaisista kuolemista johtuu tukehtumisesta. Yli puolet vierasesinetapaturmista tapahtuu leikkiessä. Pienet lelut ja niiden osat voivat aiheuttaa pienelle lapselle tukehtumisvaaran.

ENNALTAEHKÄISY: Leluja tulee aina käyttää vain ehjinä ja puhtaina. Älä anna pienten lasten leikkiä isompien lasten leluilla. Lapsen leikki tarvitsee valvontaa. Noudata lelujen ikäsuosituksia ja ohjeita.

MYRKYTYSVAA RAT

TAPATURMAVAARA: Vaaralliset kemikaalit, kuten pesuaineet, voivat aiheuttaa lapselle vakavan myrkytyksen. Kemikaalit voivat aiheuttaa vakavia oireita nieltynä ja myös joutuessaan silmiin tai iholle. Alttiimpia myrkytyksille ovat alle 3-vuotiaat lapset, sillä he maistavat kaikkea ympäristöönsä tutustuessaan. Lapset pitävät kaikesta värikkäästä.

MYRKYTYSVAARAT

TAPATURMAVAARA: Tupakka, tupakkatuotteet, monet lääkkeet ja vitaminivalmisteet ovat vaarallisia lapsille. Ne voivat aiheuttaa sekä tukehtumis-, että myrkytysvaaroja. Pieniä lapsia kiinnostavat kaikki eteen tulevat asiat ja esineet ja ne menevät yleensä nopeasti suuhun.

MYRKYTYSVAARA

ENNALTAEHKÄISY: Älä jätä myrkyllisiä ja vaarallisia esineitä lapsen ulottuville. Aseta kaapinoviin suljin tai vaihtoehtona on asettaa myrkylliset aineet korkealle, lapselle ulottumattomiin. Hävitä tarpeettomat myrkylliset aineet kotoa. Tutustu kemikaalimerkintöihin ja tuotteiden vaaroihin ennalta. Älä ota lääkkeitä lapsien nähden, sillä he oppivat matkimalla.

HUKKUMISVAARAT

TAPATURMAVAARA: Hukkuminen on Euroopassa toiseksi yleisin 0-19 vuotiaiden lasten kuolemaan johtanut syy. Lasta ei saa jättää veden ääreen ilman valvontaa. Lasta kiinnostavat vesi ja värikkäät lelut. Jo muutaman senttimetrin vesimäärä isomman astian pohjalla riittää aiheuttamaan pienen lapsen hukkumisen jo muutamassa sekunnissa. Hukkumiseen riittää se, että lapsen suu ja sieraimet joutuvat vedenpinnan alapuolelle.

ENNALTAEHKÄISY: Älä koskaan jätä lasta hetkeksikään valvomatta kylpyammeen äärelle. Kylpyvesi tulee myös tyhjentää aina käytön jälkeen, ettei lapsi pääse leikkimään vedellä. Muista tyhjentää myös muut astiat vedestä, kuten ämpärit.

